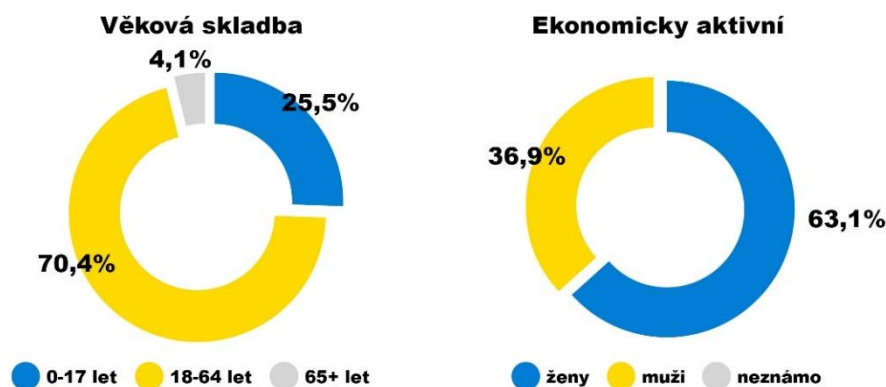

Praha 23. ledna 2024

Dva roky pomoci ukrajinským uprchlíkům v datech MPSV: do rozpočtu přispěli dvojnásobek toho, kolik stála humanitární dávka

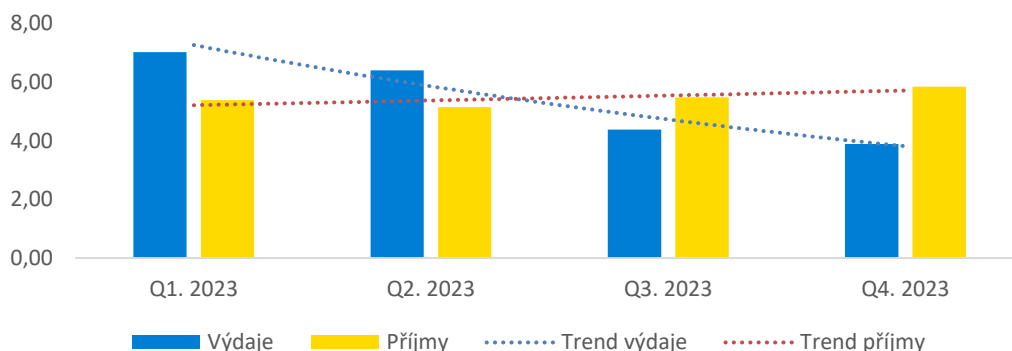
Od počátku ruské agrese na Ukrajině zaujala Česká republika jasné stanovisko, kterým je poskytnutí potřebné pomoci a podpory lidem, kteří u nás hledají útočiště. Dlouhodobá strategie podpory ukrajinských uprchlíků sehrála důležitou roli v procesu jejich adaptace a pracovní aktivitě. Podle PAQ Research tři čtvrtiny z těch, co mohou, v Česku pracují. Z dat MPSV pak vyplývá, že na odvodech a daních přinesli do rozpočtu více, než stát vydal na humanitární dávku.

Dočasnou ochranu v souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině obdrželo v ČR podle dat MV celkem 384 tisíc osob. Největší podíl z nich, konkrétně 96 tisíc, nyní evidujeme v Praze. Ve Středočeském kraji je to pak 51 tisíc lidí. Obecně se jedná především o matky s dětmi.

Výdaje státu na podporu uprchlíků představují především nouzové ubytování a sociální dávky, konkrétně [humanitární dávka](#) a [příspěvek pro solidární domácnost](#), který byl vyplácen do loňského srpna. Naopak v příjmech do státního rozpočtu je kromě odvodů na pojistné zahrnuto také DPH a spotřební daň. „Data nám jasně ukazují, že hlavně díky velkému zapojení na pracovní trh začínají uprchlíci vyrovnávat celkovou bilanci. Ta se v loňském roce téměř srovnala, protože výrazně posílily příjmy, zejména pak z odvodů na pojistné. Nyní uprchlíci do systému přináší více, než z něj dostávají,“ shrnul ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Bilance příjmů a výdajů na podporu uprchlíků z Ukrajiny za rok 2023 (mld. Kč)

Praha 23. ledna 2024

Bilance příjmů a výdajů v podrobnějším pohledu

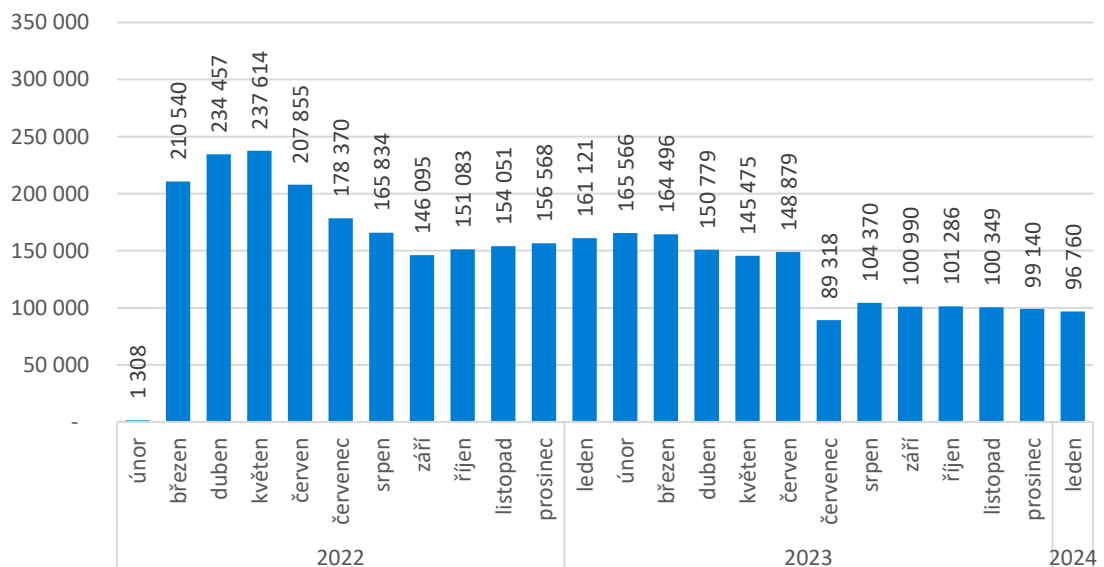
mld. Kč	2022	Q1. 2023	Q2. 2023	Q3. 2023	Q4. 2023	2023	I. 2024	Celkem
Výdaje	25,0	7,0	6,4	4,4	3,9	21,6	0,9	47,5
Příjmy	12,6	5,4	5,1	5,5	5,8	21,0	1,9	35,5

Ubytování ukrajinských uprchlíků bezprostředně po začátku ruské agrese zajišťovaly mimo jiné solidární domácnosti, ve kterých žilo až 44 % příchozích. Finanční podpora státu tak proudila k českým domácnostem a její celkový objem dosáhl 2,9 miliard korun. Uprchlíci dnes již však bydlí v 70 % případů v nájmech a 80 % z nich si jej platí celý z vlastních příjmů. Příjemci humanitární dávky si platí bydlení v 68 % případech také sami. Na ubytovnách setrvává 16 % osob s dočasnou ochranou.

Humanitární dávku, která byla vytvořena za účelem zajištění základních životních potřeb uprchlíků, dlouhodobě pobírají už jen ti nejzranitelnější. Aktuálně ji čerpá třikrát méně lidí než při prvotním spuštění dávky. Hned 69 % příjemců dávky tvoří zranitelné osoby. Takovou nejpočetnější skupinou jsou děti, jedná se o 60 %. Na humanitární dávku stát měsíčně dá asi půl miliardy korun, v lednu po navýšení částky na podporu bydlení u zranitelných osob tyto výdaje stouply na 0,6 miliardy korun.

„Humanitární dávku nyní pobírá asi 97 tisíc osob. Zcela klíčové ale je, že počet příjemců dlouhodobě a setrvale klesá. Jde o jasný znak toho, že se nám podařilo ukrajinské uprchlíky dobře integrovat a začlenit do společnosti a že se osamostatňují. V míře zapojení uprchlíků na trh práce významně předstihujeme mnohé další evropské země, které v tom zdaleka nejsou tak úspěšné jako Česká republika,“ řekl ministr Jurečka.

Přehled příjemců humanitární dávky podle měsíce nároku

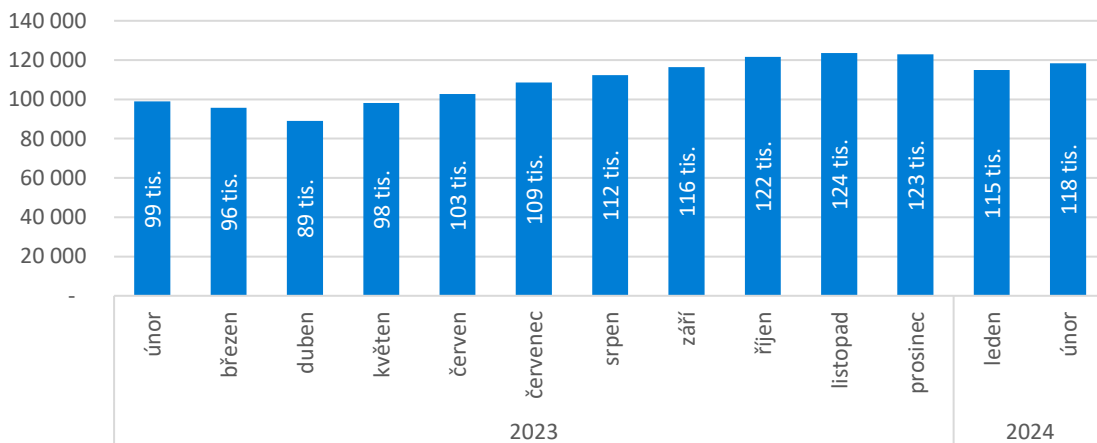

Praha 23. ledna 2024

Z dat PAQ Research z ukrajinského panelu, na kterém MPSV od začátku spolupracuje a pomohlo ho vytvořit, také vyplývá, že již tři čtvrtiny domácností uprchlíků mají své hlavní zdroje příjmů ze zaměstnání. Přibližně pětina osob s dočasnou ochranou pobírá dávky od ukrajinského státu, jejich výše je ale nízká.

Momentálně u nás pracuje asi 118 tisíc osob a 63 % z nich tvoří ženy. „Uprchlíci často pracují na pozicích s nízkou kvalifikací, což je třeba vnímat i v kontextu struktury poptávky na trhu práce. Poměr uprchlíků pracujících na nízkokvalifikovaných pozicích se příliš nemění, což je to jedna z oblastí, které se potřebujeme věnovat,“ uvedl ministr Jurečka.

Počet zaměstnaných osob s dočasnou ochranou 2023/2024

Uprchlíci stále častěji využívají možnosti rekvalifikačních [kurzů českého jazyka](#) zajištěných Úřadem práce ČR. Celkově zajistil uprchlíkům více než 8 500 úspěšně dokončených kurzů českého jazyka. To pak velmi pozitivně ovlivňuje jejich schopnost najít si práci. Uchazečů a zájemců o zaměstnání na ÚP ČR je asi 15 tisíc.

Vedle zaměstnaných uprchlíků někteří podnikají. Od začátku války počet OSVČ s ukrajinským občanstvím narostl přibližně o 10 tisíc.

„Je důležité znovu připomenout, jak skvěle se do pomoci Ukrajině zapojila celá občanská společnost, solidární domácnosti, ale také vláda, jednotlivé resorty, kraje, města a obce. Nenahraditelnou práci celou dobu odvádí i nevládní organizace v terénní práci. Zapomenout nejde ani na firmy, bez kterých by nebylo možné takové začlenění uprchlíků na trh práce. Velký dík tedy patří všem, kdo se jakýmkoliv způsobem zapojili a dokázali pomoci,“ zdůraznil ministr Jurečka. „Příchozí z Ukrajiny pomáhají řešit dlouhodobý nedostatek pracovní síly u nás. Nedochozí k vytlačování českých občanů z práce, naopak pracovní uplatnění uprchlíků odpovídá struktuře poptávky. Nejen odvody a daně, ale i jejich spotřeba, přináší desítky miliard do našeho státního rozpočtu,“ doplnil ministr Jurečka.